

ความผิดปกติที่พบร่วมกันชนิดแวกเตีร์ลคืออะไร?

เป็นกลุ่มความผิดปกติที่พบร่วมกันหลายระบบในร่างกาย โดยชื่อแวกเตีร์ล (VACTERL) มาจากอักษรย่อของความผิดปกติหลักที่พบ ซึ่งต้องพบความผิดปกติอย่างน้อย 3 ข้อขึ้นไป จึงจะวินิจฉัยว่าเป็นแวกเตีร์ล

ความผิดปกติของกระดูกสันหลัง (V มาจาก Vertebral defects): พบร้อยละ 60–80 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล โดยมีความรุนแรงที่แตกต่างกันไป เช่น กระดูกสันหลังเชื่อมติดกัน รูปร่างผิดปกติ หรือจำนวนมากหรือน้อยกว่าปกติ

ความผิดปกติของทวารหนักและลำไส้ส่วนปลาย (A มาจาก Anorectal anomalies): พบร้อยละ 60–90 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล มีทวารหนักพัฒนาไม่สมบูรณ์ เช่น ไม่มีรูทวารหนัก หรือทวารหนักแคบมาก จนอุจจาระไม่สามารถผ่านออกมาได้ตามปกติ อาจตรวจพบได้จากการตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์บางราย หากพบช่องท้องส่วนล่างของทารกโป่งพอง และไม่เห็นกล้ามเนื้อหูรูดทวารหนัก

ความผิดปกติของหัวใจ (C มาจาก Cardiac defects): พบร้อยละ 40–80 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล โดยมีความรุนแรงที่แตกต่างกันไป ความผิดปกติที่พบบ่อย ได้แก่ ผังกั้นหัวใจห้องล่างมีรูรั่ว (ventricular septal defect) และกลุ่มความผิดปกติของหัวใจชนิดเตตราโลจี ออฟ ฟัลโลต์ (tetralogy of Fallot)

ความผิดปกติของหลอดลมและหลอดอาหาร (TE มาจาก Tracheoesophageal fistula / Esophageal atresia): พบร้อยละ 50–80 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล เช่น มีรูรั่วระหว่างหลอดอาหารกับหลอดลม (tracheoesophageal fistula หรือ TEF) หรือหลอดอาหารตีบหรือตัน (esophageal atresia หรือ EA) ทำให้อาหารไม่สามารถผ่านลงกระเพาะได้

ความผิดปกติของไต (R มาจาก Renal abnormalities): พบร้อยละ 50–80 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล โดยมีความรุนแรงที่แตกต่างกันไป เช่น ไม่มีไตหนึ่งข้างหรือทั้งสองข้าง ไตรูปเกือกม้า (horseshoe kidney) ไตมีถุงน้ำ (cystic kidney)

ความผิดปกติของแขนขา (L มาจาก Limb abnormalities): พบประมาณร้อยละ 50 ของทารกที่เป็นแวกเตีร์ล โดยมักเป็นที่นิ้วหัวแม่มือ แขนท่อนล่าง หรือมือ ที่อาจขาดหายไปหรือพัฒนาไม่สมบูรณ์

นอกจากนี้อาจมีความผิดปกติอื่นร่วมด้วย ดังนั้นจำเป็นต้องตรวจอัลตราซาวด์อย่างละเอียดก่อนคลอด และตรวจร่างกายทารกอย่างครบถ้วนหลังคลอด

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

สาเหตุที่แท้จริงยังไม่ทราบแน่ชัด ไม่พบหลักฐานว่าเป็นโรคทางพันธุกรรม ส่วนใหญ่ไม่มีประวัติในครอบครัว สามารถพบได้ในทุกเชื้อชาติ ในเพศชายและเพศหญิงพอ ๆ กัน ประมาณ 1 ใน 10,000–40,000 ของการคลอดทั้งหมด

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

หญิงตั้งครรภ์หลายรายอาจเลือกตรวจเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับทารกในครรภ์มากขึ้น การตรวจเพิ่มเติมขึ้นกับสถานพยาบาลว่าสามารถทำได้หรือไม่ ซึ่งอาจมีได้ดังนี้:

- **การเจาะน้ำคร่ำ (amniocentesis):** เป็นการเจาะดูดเก็บตัวอย่างน้ำคร่ำปริมาณเล็กน้อยเพื่อตรวจหาความผิดปกติของจำนวนโครโมโซม หรือตรวจทางพันธุกรรมอื่น ๆ หลังรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุศาสตร์ เช่น การตรวจวิเคราะห์ลำดับพันธุกรรมของเอ็กซอน (prenatal exome sequencing) เพื่อแยกโรคอื่นที่อาการคล้ายแวกเตีร์ล
- **การตรวจอัลตราซาวด์หัวใจทารกในครรภ์อย่างละเอียด (fetal echocardiography):** เป็นการตรวจอัลตราซาวด์เพื่อดูโครงสร้างของหัวใจทารกในครรภ์
- **การตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์อย่างละเอียด:** เพื่อติดตามอาการของโรค และตรวจหาความผิดปกติอื่นที่อาจพบร่วมด้วยเมื่อทารกโตขึ้น

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

ทารกที่เป็นแวกเตีร์ลมีความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์ เช่น น้ำคร่ำมากผิดปกติ (polyhydramnios) โดยเฉพาะในทารกที่มีรูรั่วระหว่างหลอดอาหารกับหลอดลม หรือหลอดอาหารตีบตัน ทำให้น้ำคร่ำถูกกลืนลงกระเพาะไม่ได้ น้ำคร่ำที่มากเกินไปอาจทำให้มดลูกขยายมากจนเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด หากทราบว่ามามีภาวะนี้ล่วงหน้า แพทย์สามารถช่วยลดความเสี่ยงของการคลอดก่อนกำหนดได้

มีผลต่อทารกหลังคลอดอย่างไร?

พยากรณ์โรคขึ้นกับจำนวนความผิดปกติ ความรุนแรง และลักษณะของความผิดปกติที่พบ ทารกส่วนใหญ่ต้องได้รับการผ่าตัดแก้ไข โดยศัลยแพทย์เด็กจะช่วยวางแผนการรักษา ก่อนหรือหลังทารกคลอด

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

หากไม่พบสาเหตุทางพันธุกรรม (ซึ่งมักจะเป็นเช่นนั้น) ความเสี่ยงในการเกิดซ้ำถือว่าต่ำมาก

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม?

- มีความผิดปกติอื่นร่วมด้วยนอกจากแวกเตีร์ลหรือไม่?
- ควรตรวจทางพันธุกรรมหรือไม่?
- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- มีการผ่าตัดในครรภ์เป็นทางเลือกหรือไม่?
- ทารกจะได้รับประโยชน์จากการผ่าตัดในครรภ์หรือไม่?
- ควรคลอดที่ไหน?
- ทารกควรได้รับการดูแลที่ไหนหลังคลอด?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่จะดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: กรกฎาคม 2022